

Srečanje gradiščanskih Hrvatov s Slovenci na Koroškem

Mogočna kulturna manifestacija

izraz skupne borbe za življenjske pravice slovenske in hrvatske narodne manjšine v Avstriji

Koroški Slovenci smo postali te dni bogatejši za veliko doživetje. Po nedavnem obisku naših pevcev na Dunaju in na Gradiščanskem so nam gradiščanski Hrvati minulo sredo in četrtek vrnili naš obisk. Slovenska prosvetna zveza v Celovcu je ob tej priložnosti s pomočjo krajevnih Slovenskih prosvetnih društev v Bilčovsu in Šmihelu pri Pliberku pripravila dve kulturni prireditvi, ki sta z množično udeležbo našega ljudstva pokazali, da se spletajo in utrjujejo med Slovenci na Koroškem in Hrvati na Gradiščanskem močne vezi sorodstva po jeziku in pokolenju in da nas poleg tega dandanes in v bodoče še posebej družijo iste težnje in isti cilji v naših skupnih naporih za uresničitev vseh tistih človeških, demokratičnih in narodnostnih pravic, zapisanih v členu 7 Državne pogodbe, na podlagi katerih hočemo enakovredni in enakopravni živeti in se kulturno, gospodarsko in družbeno razvijati vzporedno ter v mirnem in prijateljskem sožitju s sodržavljanom nemškega jezika.

V tem smislu je na prireditvah v Bilčovsu in Šmihelu v pozdravnih besedah spregovoril predsednik Zveze slovenskih organizacij in SPZ dr. Franci Zwitter. Podčrtal je pomen srečanja z gradiščanskimi Hrvati na naših tleh kot vidne manifestacije enotnosti dveh narodnih manjšin v skupni borbi za doseg skupnih ciljev, temelječih na določbah člena 7, ki jih je treba kot celoto uresničiti v korist slovenske in hrvatske manjšine v naši državi. V tej borbi niti Slovenci niti Hrvati v Avstriji nimamo namena kogarkoli prikrajevati v njegovih pravicah, nikdar v naši težki zgodovini tudi nismo nikogar raznarodovali, pač pa odločno vztrajamo na tem, da se v izvedbo člena 7 ne vmešavajo krogi, ki bi hoteli popačiti besedilo in duh Državne pogodbe, ki bi hoteli manjšine razdvojiti — kakor to skušajo na Koroškem z izmišljeno teorijo vindišarjev — in na ta način čim bolj zožiti in okrniti obseg pravic, ki nam zakonito pripadajo. V naših skupnih naporih pa smo vedno iskreno in radevolje pripravljeni prožiti roko večinskemu narodu, sosedu v skupni državi. Ob meji dveh svetov hočemo enakopravni družiti in povezovati narode sosedov in pomagati pri ustvarjanju miroljubnega sodelovanja med narodi. Za doseg teh ciljev se narodne manjšine v Avstriji zastavljamo enotno brez razlike svetovnonazornih pogledov, ker se hočemo na svoji podedovani zemlji ohraniti in se razvijati na vseh področjih človeške dejavnosti v svojih lastnih narodnih oblikah. Slej ko prej držimo pravičnega načela: Tujega ne damo, a svojega ne damo.

Predsednik Hrvatskega kulturnega društva prof. Schreiner je prav tako poudaril potrebo skupnih prizadevanj obeh manjšin, ko je po kratkem orisu zgodovine gradiščanskih Hrvatov med drugim dejal: Bratje smo si po krvi, jeziku in usodi. Kakor ob vašem nedavnem obisku na Dunaju in pri nas na Gradiščanskem hočemo tudi tu na Koroškem v skupni kulturni manifestaciji pokazati pred vso avstrijsko in svetovno javnostjo, da delamo skupno za iste smotre. Hrvati na Gradiščanskem smo prav tako kakor Slovenci na Koroškem zaskrbljeni za svoj narodnostni obstanek. Predstavniki večinskega naroda v naši državi vedo za naš obstoj, za naš jezik, za naše posebne običaje in kulturno življenje. Vendar se moramo za ohranitev in razvoj našega narodnega življenja še vedno boriti. Državna pogodba

jamči hrvatski in slovenski narodni manjšini določene narodnostne pravice. Za uresničitev teh pravic se moramo skupno prizadevati. V to svrhu smo navezali stike med seboj, da se spoznavamo in medsebojno jačamo v naši skupni borbi za naše pravice. S tem pa opravljamo tudi koristno poslanstvo, da kot most k narodu na jugu in vzhodu prispevamo svoj delež k zblizjevanju in sodelovanju med sosednimi narodi in državami.

Nastop hrvatskih bratov v slikovitih narodnih nošah

Redki so dogodki, ki bi tako živo razgibali naše kraje in ljudi, kot je bil obisk dragih nam gostov iz Gradiščanskega. Po prihodu v Celovec smo jim v naglici pokazali zgodovinski Vojvodski prestol ter umetnosti in znamenitosti Gospe svete.

Mudilo se je v Bilčovs. Miklavževa dvorana je bila mnogo premajhna, da bi mogla sprejeti vse, ki so želeli biti navzoči na prireditvi. S tamburaško, pevsko in plesno skupino so prišli tudi gradiščanski deželnozborski poslanec Franjo Leopold, predsednik HKD prof. Schreiner s soprogo, šolski direktor Kornfeind in drugi predstavniki hrvatskega javnega življenja, med njimi tudi več profesorjev in učiteljev. Podpredsednik SPZ Janko

Ogris je med udeleženci posebej pozdravil sekretarja jugoslovanskega veleposlaništva na Dunaju g. Valterja Tišlerja, g. konzula Mladena Devideja in vse ostale člane jugoslovanskega konzulata v Celovcu s soprogi, predsednika in druge

Adenauer po obisku v Ameriki še na Dunaj

Zapadnonemški kancler dr. Adenauer je imel med svojim uradnim obiskom v Ameriki številne sestanke z vodilnimi ameriški politiki s predsednikom Eisenhowerjem in zunanjim ministrom Dullesom na čelu. Ob tej priložnosti so ponovno razpravljali o vprašanju združitve Nemčije ter o mnogih drugih vprašanih svetovne politike, pri katerih je posebno vlogo igralo vprašanje razorožitve in posebne pogodbe, s katero bi bila zajamčena evropska varnost.

Iz komunikacije, ki so ga objavili po končanih razgovorih med Adenauerjem in Eisenhowerjem, je razvidno, da sta si obe strani enotni v gledanju na odnose s Sovjetsko zvezo. Tako z ameriške kakor tudi z nemške strani je bila poudarjena tesna povezanost med vprašanji nemške združitve in splošne razorožitve. V tej zvezi je Adenauer izrazil mnenje, da bi po sklenitvi prvega sporazuma o razorožitvi (pri tem je očitno mislil na trenutne razgovore o razorožitvi v Londonu, kjer se kaže, da bo prišlo do prvega zblizanja — opom. ured.) bil najbolj ugoden čas za sklicanje konference zunanjih ministrov štirih velesil, ki bi se bavila z vprašanjem nemške združitve. Sploh smatrata Eisenhower in Adenauer vprašanje zopetne združitve Nemčije za enega glavnih ciljev zunanje politike obeh držav in poudarjata, da združitve Nemčije nikakor ne bi pomenila nevarnost za Sovjetsko zvezo, sta pa kljub temu pripravljena, ponuditi Moskvi varnostni sporazum, ki bi dajal Sovjetski zvezi široka jamstva za varnost v Evropi.

Kancler Adenauer bo kratko po svojem ameriškem obisku prišel tudi na Dunaj. Njegov obisk je določen za čas od 13. do

16. junija in bo s tem vrnil obisk kanclerja Raaba lansko leto v Bonnu, kjer mu je le-ta tudi izročil uradno povabilo avstrijske zvezne vlade. Adenauerjevemu obisku v Avstriji pripisujejo veliko važnost ne samo z ozirom na avstrijsko-nemška vprašanja, marveč tudi v zvezi s splošnim položajem v svetu.

Izgledi za konferenco štirih

Pri komentiranju zaključnega komunikacije o razgovorih Eisenhowerja in Adenauerja zavzema prvo mesto pobuda za sklicanje konference štirih velikih sil. To pobudo so zlasti pozdravili v Londonu, kjer je predstavnik zunanjega ministrstva izjavil, da britanska vlada z zanimanjem pričakuje posvetovanja o možnosti konference štirih. Dodal je še, da bi se z delnim sporazumom o razorožitvi verjetno znatno povečalo upanje, da bi bila takšna konferenca plodna. Hkrati pa londonski komentatorji tudi menijo, da je treba Adenauerjevo pobudo za tako konferenco presojati z vidika bližnjih volitev v Zahodni Nemčiji (ki so predvidene za leto jeseni — opom. ured.). S takim mnenjem se zelo približujejo odzivom v Sovjetski zvezi in ostalih deželah vzhodne Evrope, kjer pravijo, da je treba Adenauerjevo zadržanje v Washingtonu razumeti kot del predvolilne kampanje. Francozi pa se kažejo užaljene, ker se bojijo, da bi jih Nemci ne izpodrinili pri ameriškem stricu.

Izgledi za konferenco štirih po vsem tem trenutno še niso preveč nadebudni, kar je zadnjo sredo potrdil tudi ameriški zunanji minister Dulles, ki je svaril pred prenačlenjenim upanjem na skorajšnjo konferenco štirih velesil.

Sprejemni izpiti na lastni gimnaziji bodo 8. julija

Vest, ki smo jo prinesli že v sporočilu o ustanovitvi slovenske gimnazije za avstrijske državljane slovenske narodnosti, da bodo prvi sprejemni izpiti predvidoma 8. julija, je sedaj tudi uradno potrjena.

Kakor smo izvedeli, je deželni šolski svet razpisal sprejemne izpite za lastno gimnazijo koroških Slovencev za 8. julij 1957 od osme ure zjutraj naprej v poslopiju državne realke v Celovcu, Lerchenfeldgasse 22.

Sprejemne izpite razpisuje z razliko razpisa na drugih srednjih šolah po dotični direkciji v tem primeru deželni šolski svet, ker še vedno ni prišel dekret o imenovanju ravnatelja.

Sploh do danes še niso niti uradno objavili dekreta o ustanovitvi, ker, kakor slišimo, trdijo, da APA-vest ne izvira od deželnega šolskega sveta. Smatramo, da slepomišljenje okoli izvajanja določil člena 7 Državne pogodbe nikakor ne koristi stvari, marveč le škoduje.

Kakor koli pa je: napolnimo našo srednjo šolo in zato pohitimo s prijavi, čim bodo konkretne podrobnosti uradno objavljene!

predstavnike Zveze slovenskih organizacij ter predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev. V skoro triurnem sporedu so se menjavali nastopi združenih pevcev in pevk iz Kotmare vesi in Bilčovsa pod vodstvom tov. Pavleta Kernjaka ter slikovite skupine hrvatskih fantov in deklet v narodnih nošah s tamburaško godbo, petjem in narodnimi plesi. Dvorana je prekipela od navdušenja in bratskih čustev ter izražala željo po ponovnih svidenjih.

V preostalih nočnih urah so se gostje odpočili v našem združenem hotelu »Korotan« v Sekiri. Po obisku Hodiš in postanku v Celovcu je bila v četrtek popoldne prireditve v Šmihelu. Že pred prihodom gradiščanskih gostov se je zgrinjala pred Šercerjevo gostilno ogromna množica ljudi. Ziljsko stehvanje in Ples pod lipo, izvajanje od skupine deklet in fantov iz Zahomca v ziljskih narodnih nošah, nastop združenih podjunjskih zborov iz Železne Kaple, Pliberka in St. Vida pod vodstvom tov. Folteja Hartmanna, pričakovane hrvatske bratov in njihovega pestrega ljudskega sporeda je razgibalo vso Podjuno in pritegnilo obiskovalce tudi iz neštevitih drugih krajev. Preceniti število je bilo skoro nemogoče, Šmihel je tokrat sličil vrvenju iz časa pred 80 leti, ko je bil v tamošnji okolici veliki zgodovinski slovenski tabor.

Po toliki dobi in razburkanih dogodkih, ki jih je medtem doživelo naše ljudstvo, so še vedno pereče življenjske težnje in zahteve našega življa po enakopravnem življenju na zemlji, ki mu je že nad tisoč let rodna domovina, a mu je bila vse do današnjih dni naložena težka in krivična usoda raznarodovanja in mnogostranskega zapostavljanja. Člen 7 Državne pogodbe pa bo lahko svetla prelomnica v zgodovini našega ljudstva in njegovega napredka v bodočem sožitju z večinskim narodom, če bodo odgovorni činitelji v državi in deželi pokazali potrebno demokratičnost, širokogrudnost in pravičnost pri izvajanju njegovih določil. Podkrepitev teh teženj slovenske in hrvatske narodne manjšine v naši državi je v veliki meri služilo tudi bratsko srečanje na skupnih kulturnih prireditvah v Bilčovsu in v Šmihelu. Gradiščanskim Hrvatom smo iskreno hvaležni za njihov veliki delež, ki so ga prispevali s svojim gostovanjem. Ob slovesu smo jim ponovno zagotovili, da se bomo v bodoče še bolj povezovali z njimi v medsebojni podpori v obojestransko korist.

Sindikati o važnih narodno-gospodarskih vprašanjih

Cena piva, ki je že meseca marca povzročila splošno razburjenje predvsem v vrstah delojemalcev in je slednjič prišlo do osnivanja tako imenovane gospodarske komisije za stabilizacijo razmerja med cenami in mezdami, zavzema zadnji čas spet važno mesto v zanimanju javnosti, kakor tudi pri razgovorih vodilnih političnih in gospodarskih krogov. Takrat so namreč pod pritiskom splošnega mnjenja preložili podražitev piva na 15. junij in obstoja danes nevarnost, da bodo tega dne avtomatično začele veljati zvišane cene. To pa bi spravilo iz ravnotežja sedanje razmerje med zaslužkom in cenami, kar bi neugodno vplivalo na celotno gospodarstvo v državi, ker bi se prej ali slej sprožil nov plaz upravičenih zahtev po zvišanju plač in mezd, na drugi strani pa bi se spet začele vrstiti podražitve raznih življenjskih potrebščin.

S tem perečim problemom se je v začetku tega tedna bavilo tudi zvezno vodstvo avstrijskih sindikatov in zavzelo stališče tako do vprašanja stabilizacije cen in zaslužkov, kakor tudi do raznih drugih narodno-gospodarskih problemov. V sklepih tega zasedanja je rečeno, da so dosežena prizadevanja za stabilizacijo cen privedla le do začasne pomiritve gibanja cen, zaradi česar bo tudi v bodoče neobhodno potrebna stroga disciplina pri cenah in plačah, ker le tako bo gospodarska

komisija zmogla obvarovati konzumente pred neznosnimi obremenitvami. To načelo mora veljati tudi pri ceni piva, ker bi avtomatična podražitev piva s 15. junijem ogrožala težko doseženo pomiritev javnosti v vprašanju cen.

Glede načrtov za znižanje davkov zastopa vodstvo sindikatov mnenje, da je treba pri davčni reformi v prvi vrsti upoštevati znižanje tistih posrednih davkov, ki pomenijo bistveno obremenitev širokih plasti delojemalcev. Tukaj je mišljen predvsem davek na blagovni promet, ker je s tem davkom prizadet zaslužek vsakega delojemalca že pri najmanjšem nakupu. Sindikati poudarjajo potrebo po znižanju davkov pri tistih, ki so doslej v obliki davkov relativno največ prispevali k državnim dohodkom, to so delojemalci in konzumenti.

Na zasedanju so poudarili tudi potrebo po sklenitvi raznih socialnih zakonov. To velja zlasti za zakon o delovnem času,

s katerim naj bi bil nedvoumno določen 48-urni delovni teden, medtem ko bi bile za manj ugodne izjemne slučaje predvidene stroge omejitve. Hkrati pa naj bi ta zakon pripravil tudi pot za skrajšanje delovnega časa. Nadalje zahtevajo sindikati poenotenje zakonitih določil, ki bi trgovskim nameščencem in delavcem po vsej državi zagotavljala dela prosto sobotno popoldne (trenutno je to v posameznih zveznih deželah različno urejeno — opom. ured.). Končno so na zasedanju poudarili še potrebo po spremembi predpisov o dopustih (po sedaj veljavnih predpisih traja dopust naprej, čeprav delojemalec med dopustom zboli, kar naj bi se z novelizacijo odpravilo).

Svoje sklepe je vodstvo sindikatov zaključilo z izjavo, da bodo avstrijski sindikati vložili vse svoje sile za nadaljevanje politike stabilizacije, zahtevajo pa, da se primerno upoštevajo tudi njihovi predlogi.

Po prvem sestanku jugoslovansko-italijanskega odbora

Prvo zasedanje mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za reševanje vprašanj v zvezi z manjšinami v Jugoslaviji in Italiji je trajalo le tri dni. Namen tega prvega sestanka je bil predvsem v tem, da se sporazumeje o pravilniku, to je o proceduralnih in organizacijskih določbah, ki urejajo delovanje odbora. Po tretji seji odbora je bil objavljen zapisnik, v katerem je poudarjeno, da je bil dosežen popoln sporazum, s katerim je postavljena osnova za bodoče poslovanje odbora. Sklenili so, da bo prihodnji sestanek mešanega odbora meseca oktobra v Beogradu, medtem pa bodo uspehi sedanjega zasedanja objavljeni v toliko, da bodo predstavniki obeh manjšin oziroma posamezniki vedeli, kako naj pošiljajo svoje vloge in pritožbe odboru.

Ta sestanek jugoslovanskih in italijanskih predstavnikov je — kakor je ob koncu poudaril v posebni izjavi vodja italijanske delegacije dr. Pasquinelli — potekal v ozračju popolnega vzajemnega razumevanja. Obe strani sta pokazali dobro voljo, da se sodelovanje nadaljuje v tem duhu, da bi se postopoma rešila vprašanja obeh nacionalnih manjšin v korist njihovega blagostanja.

Vzdušje medsebojnega sodelovanja, ki je vladalo na sestanku odbora, pa ni motilo italijanskih šovinističnih krogov, ki so prav v tistih dneh zagnali poostreno

gonjo proti vsakršnim pravicam slovenske manjšine v Italiji. Tako je odbor tržaške »Lega Nazionale« objavil posebno resolucijo, v kateri je odkrito zahteval, naj se določbe sporazuma, zlasti pa tiste glede dvojezičnosti, niti delno ne izvajajo. Italijansko delegacijo v mešanem odboru je ta organizacija neposredno pozvala, naj določbe sporazuma enostavno krši. Pa tudi razne begunske organizacije so izglasovale resolucijo, v kateri izražajo svoje nasprotovanje kakršni koli avtonomiji slovenskega šolstva.

Morda je povod za tako naziranje treba iskati tudi v dejstvu, da Italija še do danes ni ratificirala tako imenovanega londonskega sporazuma iz leta 1954, katerega je priložen tudi poseben statut o ureditvi manjšinskih vprašanj med Jugoslavijo in Italijo. Dočim je jugoslovanska ljudska skupščina sporazum sprejela in potrdila takoj po podpisu, je italijanska vlada doslej stalno zavlačevala uzakonitev teh določb. Posledica takega stanja so nebrzdani izpadi šovinistov proti pravici slovenske manjšine, hkrati pa daje trenutni položaj Slovincem nenaklonjenim uradnikom in sodnikom možnost, da zahteve pripadnikov slovenske manjšine po upoštevanju slovenščine kot uradnega jezika odklanjajo z utemeljitvijo, da so tozadevne določbe le — kos umazanega papirja (tako se je zgodilo pred tržaškim sodiščem — opom. ured.).

Trst — pereče vprašanje za našo državo

Avstrija je imela v tržaški luki že od leta 1955 nekatere olajšave v smislu posebnega sporazuma z Italijo. Letos maja pa se je sestala posebna mešana avstrijsko-italijanska komisija za tržaško luko, ki je razpravljala o avstrijskih predlogih in potrebah za tranzit skozi Trst. V nekaterih vprašanjih so že dosegli sporazum, o še nerešenih pa se bodo razgovarjali pozneje.

Načelno so se dogovorili, da bodo pospešili prevoz tranzitnega blaga tako, da bodo z obmejne postaje v Trbižu dnevno odpremili v Trst po dva posebna tovorna vlaka. Pospešili bodo tudi carinske formalnosti ter poenostavili kontrolo avstrijskega blaga na kamionih in tudi manipulacij z blagom v luki. O posebnih tovarnih vlakih za tranzitno blago in o pospešitvi železniškega prometa bodo v juniju posebej razpravljali, in sicer na konferenci italijanskih in avstrijskih železniških uprav.

Ker dobiva načrt o posebni avstrijski trgovinski mornarici po švicarskem in češkoslovaškem vzoru že konkretne oblike, je mešana komisija razpravljala tudi o oporišču (domovinska luka) za bodočo avstrijsko mornarico, ki naj bi bilo v Trstu. V tej zvezi poročajo, da pripravljajo ustanovitev plovbenega podjetja, ki bo dobilo starinsko ime »Österreichischer Lloyd«, pripravljen pa je tudi že predlog

zakona o mornariški zastavi. Gradnjo prve prekoceanske ladje je Avstrija naročila v ladjedelnici v Kielu.

Avstrijska delegacija je na zasedanju komisije v Trstu opozorila tudi na to, da je povečanje tranzita skozi tržaško luko odvisno tudi od vzpostavitve rednih zvez po morju. Tako pogreša Avstrija redne zveze z Južno Afriko, Indijo, Perzijskim zalivom in Daljnim vzhodom.

Sejem prometnih sredstev v Ljubljani

Preteklo soboto se je pričel v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču posebni strokovni sejem prometnih sredstev. Sodeluje 20 avtomobilskih tovarn iz Nemčije, 11 iz Italije, po dve tvrdki iz ZDA, Avstrije, Anglije, Francije, Švice itd. Prav tako razstavljajo na tem sejmu tudi jugoslovanska podjetja iz Srbije in Slovenije. Razstavljeni so najnovejši vzorci prometnih sredstev za suhozemski in zračni promet. Najbolj številno so zastopana sodobna sredstva za cestni promet, od koles, mopedov, skuterjev, motociklov, malih ljudskih avtomobilov do razkošnih limuzin, avtopulmanov in kamionov.

Obiskovalci in interesi lahko dobijo na sejmu vso tehnično in komercialno dokumentacijo razstavljenih vozil in lahko sklepajo pogodbe. Razstava bo odprta do 7. junija.

PO ŠIRNEM SVETU

Kairo. — Med Egiptom in Sudanom se bodo v kratkem začela pogajanja o sporazumnem izkoriščanju nilskih voda. To vprašanje so načeli že v času obiska sudanske vlade v Kairu. Dosegli so načelno sporazum. Razdelitev nilskih voda med Egiptom in Sudanom je urejena za sedaj s pogodbo iz leta 1929, sklenjeno med Veliko Britanijo in Egiptom. Sedaj pa bo treba to pogodbo ustrezno spremeniti ter jo prilagoditi današnjim pogojem.

Tajpeh. — Vojaški poveljnik garnizije v Tajpehu Huang Čien Vu in poveljnik mestne žandarmerije Liu Vej sta bila odstavljena, ker ob nedavnih neredih »nista v redu opravila svoje naloge«. Odstavili so tudi šefa policije. Hkrati so objavili, da se je Čangkajšek sestal z ameriškim veleposlanikom v Tajvanu na Formozi, s katerim sta govorila o stikih med ZDA in Formozo.

Beograd. — Na povabilo jugoslovanske vlade bo češkoslovaška vladna delegacija s predsednikom vlade Viljemom Širokim na čelu v drugi polovici junija obiskala Jugoslavijo, kar bo povečalo tesnejše sodelovanje in prispevalo k navezanju prijateljskih stikov med obema deželama.

Rim. — Tu so se začela deset dni trajajoča pogajanja med Veliko Britanijo in Egiptom o perečih gospodarskih vprašanjih, ki zadevajo obe deželi. Egipt namerava sedaj načeti tudi vprašanje škode, ki je nastala zaradi napada. Britanci pa bodo zahtevali odškodnino za britansko imovino, ki jo je Egipt nacionaliziral in odškodnino za delež, ki ga je imela Velika Britanija kot glavni delničar bivše sueške družbe.

Budimpešta. — Predstavniki madžarske vlade je izjavil, da je Madžarska pripravljena sprejeti posojilo zahodnih dežel, če bo to posojilo gospodarsko koristno in brez slehernih političnih pogojev. Pripomnil je, da je letošnja zunanjetrgovinska bilanca Madžarske v glavnem uravnovešena, kar je pripisati pomoči vzhodnoevropskih dežel, in da vlada ne namerava dati pobude, da bi se z zahodnimi deželami dogovorila o finančnem posojilu, čeprav je pripravljena proučiti takšne ponudbe.

Moskva. — Ameriški odpravnik poslov v Moskvi je izročil sovjetski vladi noto, v kateri zahtevajo Združene države Amerike, naj Sovjetska zveza izplača Ameriki 756.600 dolarjev kot odškodnino za ameriško letalo, ki je bilo leta 1954 sestreljeno nad japonskim otokom Hokaido.

Peking. — Na tretjem kongresu nove demokratične mladinske lige je podpredsednik kitajske vlade Li Fu Čun dejal, da mora kitajska gospodarska politika izhajati iz konkretnih pogojev in dejanskih možnosti dežele, vzklajevati proporce med težko in lahko industrijo ter kmetijstvom in podpirati težnje, da bi s čim manjšimi stroški zgradili čim več.

Jeruzalem. — Zastopnik izraelskega ministrstva za zunanje zadeve je dejal, da so brezsmiselna poročila v različnih časopisih, ki pravijo, da je v Haifi že mesec dni neka izraelska ladja, ki čaka na ukaz, da odpluje na poskusno vožnjo skozi Sueški prekop in na ta način izživa egiptske oblasti.

Gaza. — Izraelske oblasti so vrnile egiptskim oblastem dva palestinska Arabca, ki sta čez demarkacijsko črto prišla v Izrael. Pri izročitvi so bili navzoči opazovalci Združenih narodov.

Atene. — Bivši nemški vojaški guverner v Solunu med drugo svetovno vojno Max Merten je bil aretiran v Atenah, ker je na seznamu vojnih zločincev. Merten, ki je prišel v Grčijo, da uredi nekatere trgovske posle, je obtožen, da je ukazal ustreliti 682 prebivalcev Soluna in da se je polastil osebnih lastnin v skupni vrednosti okoli 12 milijard lir.

GOSPODARSKI DROBIŽ

V Sloveniji povečana proizvodnja premoga

V prvih štirih mesecih tekočega leta so premogovniki v Sloveniji dosegli rekordno proizvodnjo: skupno so nakopali 1.415 milijona ton premoga, to je za skoraj 200.000 ton več, kakor v istem obdobju lanskega leta. Najbolj je povečal proizvodnjo premoga rudnik lignita v Velenju.

Zahodnonemška zunanja trgovina

Zahodna Nemčija je v zadnjih letih zabeležila nenavadno velike uspehe v svoji zunanji trgovini, kar pa se je na domačem trgu polagoma začelo spreminjati v slabe posledice. Zaradi tega se pristojni gospodarski krogi že bavijo z načrti, kako bi v bodoče nekoliko zavrli konjunkturo, da bi se izognili inflacijskim nevarnostim, ki jih povzroča večajoči se presežek v zunanji trgovini. Meseca februarja 1957 je znašal ta presežek 296 milijonov mark, v marcu pa se je zvišal na 536 milijonov, medtem ko znaša zahodnonemški kredit pri evropski plačilni uniji celo 788,2 milijona dolarjev.

Plavajoča razstava Japonske

Japonci bi radi seznanili ves svet s svojimi izdelki in opozorili kupce na svoje proizvode. V ta namen so uredili plavajočo razstavo. Preuredili so veliko trgovsko ladjo in najo spravili vse mogoče industrijske izdelke od avtomobilov in električnih peči do najmanjših fotoaparatorov. Plavajočo razstavo so spustili v morje že decembra preteklega leta in od takrat naprej plava brez prestanka po vsem svetu.

Slovensko vino v svetu zelo priljubljeno

Slovenska vina so zelo priljubljena v najrazličnejših deželah, s katerimi imajo slovenska vinska podjetja redne zveze. Tako je samo podjetje Slovenija-vino v prvih štirih mesecih 1957 izvozilo 360 vagonov vina, kar pomeni napram istemu času lani povečanje izvoza za 155 vagonov. Največ vina je šlo v Belgijo, Dansko itd., nekaj pa so ga izvozili tudi na Poljsko, v Zahodno Nemčijo, v Švico in celo v Ameriko.

Poletne igre v Dubrovniku

KULTURNE DROBTINE

Slovenska drama v Londonu

Londono gledališče Workshop, eno najodličnejših ansamblov angleške prestolnice, je povabilo slovenskega režiserja Franceta Jamnika, da pripravi za konec tega leta uprizoritev ene izmed slovenskih dram.

Prav tako je prejel Jamnik povabilo, da režira dve deli na Poljskem. V Lodzu bo pripravil uprizoritev Brechtove drame »Mati Korajža«, v Varšavi pa novo delo švicarskega avtorja Dürnmata »Obisk stare gospe«.

Goldonijev festival v Benetkah

Julija bo v Benetkah velik gledališki festival Goldonijevih del. Festival so pripravili v okviru 250-letnice rojstva velikega klasika italijanske komedije Carla Goldonija in se tudi imenuje »Goldoniano«. Na festivalu bodo sodelovala poleg italijanskih gledaliških družin tudi mnoga gledališča iz drugih držav, toda vsa z Goldonijevimi deli.

Dva nova slovenska filma

Mlado slovensko filmsko podjetje »Viba film« je pravkar izdelalo dva slovenska kratkometražna dokumentarna filma: »Posebna vožnja« in »TAM«. Prvi je filmski zapis o Kočevskem. Scenarij zanj napisal in film tudi režiral je France Kosmač, snemal pa France Cerar. Tudi drugi film »TAM« je kljub temu, da je naročen in v gotovem oziru reklamni film, kakor prvi nad povprečjem podobnih filmov. Režiserja obeh filmov sta se poslužila nekaterih prijemov igranega filma. Film »TAM« pripoveduje o mariborski tovarni avtomobilov.

Glasbeno tekmovanje v Ženevi

V Ženevi bo od 21. septembra do 5. oktobra letos tekmovanje glasbenikov. Tekmovanje bo mednarodnega značaja in se ga bo udeležilo več glasbenikov — umetnikov iz skoraj vseh evropskih dežel. Doslej so že prijavili prihod delegacij mladih glasbenikov Avstrijci, Rusi, Jugoslavlani, Madžari, Italijani, Romuni, Čehi in Poljaki.

Dantejev „Pekel“ v slovenščini

Znani prevajalec, pesnik, pisatelj in kritik Alojz Gradnik, ki je Slovencem oskrbel že celo vrsto znamenitih del iz svetovne literature, med drugim pesmi Mirze Šafija, Heineja, kitajsko liriko, Mažuraničevo »Smrt Smail Age Čengića«, Njegošev »Gorski venec« in druge, je dokončal prevod Dantejevega »Pekla«. S tem nam je približal največjo pesnitev slavne italijanskega pesnika Danteja »Božanska komedija« in je le upati, da bo prevodu prvega dela sledil tudi še prevod ostalega dela.

Letošnje poletne igre v Dubrovniku bodo še prav posebno veličastna kulturna manifestacija in se bodo uspešno uvrstile med ostale podobne prireditve v svetu. Predvidenih imajo kar 72 dramskih, glasbenih in folklornih nastopov, pri katerih bo sodelovalo 1400 umetnikov, pripadnikov dramskih, glasbenih, pevskih, zborovskih in folklornih ansamblov.

Seveda bo tudi na letošnjem sporedu Shakespeareov »Hamlet«, ki so ga v Dubrovniku uprizarjali že pet let zaporedoma in je doživel že 53 predstav, vedno v trdnjavi Lovrijenac. Dalje so tudi letos na sporedu Goethejeva »Ifigenija na Tauridi«, ki jo bodo izvajali v parku Gradac, Corneillejev »Cida« na terasi trdnjave Revelin in Vojnovičevo delo »Na taraci« (tretji del »Dubrovniške trilogije«), ki ga bodo prikazali na terasi Gunduličevega letnega dvorca v predmestju Gruž. Hkrati pa so predvidene še premiere Sofoklejevega »Kralja Edipa« v izvedbi Narodnega gledališča iz Beograda (na Revelinu), komedije-baleta »Jovadin« od neznanega dubrovniškega pisatelja v izvedbi Zagrebškega dramskega gledališča (v parku Gradac) ter Goldonijevih »Primorskih zdrav« v izvedbi Hrvatskega narodnega gledališča (v malem mestnem pristanišču).

V glasbenem delu programa bo zavzemalo posebno mesto gostovanje beograjske in zagrebske Opere. Prva bo na Poljani Rudjera Boškovića nastopila s »Knezom Igorjem«, na Revelinu pa z »Don Kihotom« (s tem delom je letos uspešno nastopala ob otvoritvi Gledališča narodov v Parizu — opomb. ured.). Poleg tega bo dala še »Borisa Godunova«, njen balet pa nekaj predstav »Ohridske legende«, »Labodjega jezera« in »Gisele«. Zagreb-

čani bodo gostovali z Verdijevim »Othelom« in Brkanovićevo opero »Zadarsko zlato«.

Koncertni del ima na programu nastop Zagrebske filharmonije, novo osnovanega Simfoničnega orkestra jugoslovanskega radia, zbora Jugoslovanske ljudske armade, Akademskega zbora Branko Kršmanovič iz Beograda, Slovenskega vokalnega okteta, Dubrovniškega mestnega orkestra, Zbora radia Zagreb in ansambla Zagrebških solistov.

Poleg tega pripravljajo v okviru letošnjih poletnih iger tudi tri zanimive razstave: razstavo sodobnega jugoslovanskega slikarstva in kiparstva, razstavo upo-

rabne umetnosti Hrvatske in razstavo del, rokopisov in spominskih predmetov Iva Vojnovića ob stoletnici tega dubrovniškega pisatelja.

Pričakujejo, da bodo letošnje poletne igre v Dubrovniku pritegnile posebno veliko število tujcev, saj sta lani Avala-film in televizijski odsek londonskega BBC posnela barvni film o Dubrovniku in njegovih Poletnih igrah, ki ga je videlo okoli 40 milijonov ljudi. Dejstvo, da so bile Dubrovniške poletne igre sprejete tudi v Evropsko federacijo festivalov, pa dovolj zgovorno priča o tem, kakšen ugled si je ta vsakoletna kulturna manifestacija pridobila v zadnjih letih.

Nagrada za prof. dr. Eggerja

Prof. dr. Rudolf Egger, ki je bil dolga leta profesor rimske zgodovine, staroveške znanosti in epigrafike na dunajski univerzi, si je na Koroškem pridobil sloves zlasti s svojimi izkopaninami na Štalenski gori. Znani učenjak je mnogo deloval na raziskovanju starin iz rimske dobe in zgodnjega srednjega veka, torej prav tistega časa, ko je Avstrija prvič stopila na pozornico zgodovine.

Avstrijska akademija znanosti na Dunaju je delo prof. dr. Eggerja počastila zdaj s tem, da mu je priznala tako imenovano nagrado Wilhelma Hartla (nagrada je ustanovilo ministrstvo za pouk v

spomin na bivšega podpredsednika Akademije, znaša pa 30.000 šilingov.). Nagrada je bila skupno z drugimi podobnimi nagradami podeljena v okviru slavnostne seje Akademije, ki ji je prisostvoval tudi novi zvezni prezident dr. Schärf.

Na slavnostni seji je predsednik akademije dvorni svetnik prof. dr. Meister predaval o znamenitih dneh akademije ter poudaril, da je lani poteklo 200 let od slovesne otvoritve univerzitetnega poslopija in da poteka letos 100 let, odkar ima akademija znanosti na Dunaju v tem poslopiju svoje delovno področje.

NOVE KNJIGE

KNJIŽNI DAR PREŠERNOVE DRUŽBE. — Prešernova družba, ki je že lani poslala svojim 85.000 naročnikom po pet rednih knjig in dve dodatni knjigi v 50.000 izvodih, bo tudi za prihodnje leto pripravila svojim članom zanimivo zbirko knjig. Razen običajnega koledarja bo zbirka vsebovala še naslednje knjige: novo povest Miška Kranjca »Macesni nad dolino«, povest Ivana Bratka »Temelji človeka« in uspele, švejkovski napisane povesti Branka Čopiča »Doživljaji Nokoletine Bursarja«, poljudnoznanstveni knjigi bosta dr. Franca Dominka »Pogled v vesoljstvo« in dr. Stanka Lajovica »Delo in zdravje«, praktična in dobrodošla pa bo tudi knjiga Andreje Grum »Jedilniki za vsak dan«. Nekatere teh knjig bo posredovala tudi Slovenska prosvetna zveza v svojem knjižnem daru 1958.

ALI JE ODBILA SVETU URA H? — Francoski publicist in strokovnjak za je-drske raziskave Charles Noel Martin v tej knjigi, ki jo je izdala Cankarjeva založba v Ljubljani, odpira pogled v tisto znanost, ki danes najbolj zanima člo-

veštvo — znanost o atomski bombi. Razvoj te znanosti v sedanji smeri pomeni za človeštvo velikansko nevarnost popolnega uničenja, kar je potrdil tudi slovit fizik Albert Einstein, ko je v uvodu k francoski izdaji te knjige zapisal naslednje besede: »Odvrnitev te nevarnosti je postalo najnujnejše vprašanje današnjega časa. V odločilnem trenutku — in ta resni trenutek pričakujem — bom rjovel z vso močjo, ki mi je ostala.« (Žal je medtem že obmolnil za vedno!)

VAS ZA SEDMIMI JESEN. — Slavko Janevski je eden izmed mladih makedonskih literatov, ki predstavljajo danes jedro makedonske književnosti in izražajo nova književna stremjenja makedonskega naroda. Svojo pot je začel kot mladinski pesnik, z Vasjo za sedmimi jeseni pa je napisal prvi makedonski roman. Roman, ki ga je prevedel Fran Petre, je v slovenskem prevodu izšel pri Državni založbi Slovenije.

Kupujte in naročajte slovenske knjige, časopise in revije pri »Naši knjigi« v Celovcu, Wulfengasse 15.

Dr. MIRT ZWITTER

Južna Tirolska — manjšinski problem Nemcev

(Ob desetletnici italijansko-avstrijskega sporazuma v Parizu)

Uvod avstrijskega memoranduma z dne 8. oktobra 1956, ki vsebuje načelno stališče avstrijske vlade do vprašanj Južne Tirolske, se glasi:

Memorandum avstrijske zvezne vlade o Južni Tirolski z dne 8. oktobra 1956.

Italijanskemu poslanstvu Dunaj III.

Dne 10. julija 1956 je izročil italijanski poslanik na Dunaju po nalogu svoje vlade avstrijskemu zveznemu kanclerju spisek, v katerem je vabljen avstrijska zvezna vlada s sklicevanjem na točko dne 4. julija pred avstrijskim parlamentom podane izjave avstrijskega zveznega kanclerja, ki se je nanašala na Južno Tirolsko, da poda jasno in konkretno stališče do tega vprašanja. V tem spisku, iz katerega je avstrijska zvezna vlada z zadovoljenjem razbrala pripravljenost italijanske vlade, da hoče sprejeti v obzir avstrijske predloge s ciljem boljšega upoštevanja Pariškega sporazuma v duhu prijateljstva, sodelovanja in širokogrudno-

sti, je italijanska vlada zastopala mnenje, da je »stalno izpolnjevala v sporazumu De-Gasper-Gruber prevzete obveznosti, da je to pogodbo dejansko že izpolnila in da zadeva redka še odprta vprašanja samo detajlne točke izvedbe.

Avstrijska zvezna vlada si bo v naslednjem dovolila, da obrazloži avstrijsko stališče in stavi italijanski vladi predlog, ki bi bil po njenem mnenju lahko odločilen doprinos k reševanju še odprtih točk Pariškega sporazuma. Avstrijska zvezna vlada je že v svojem Aide-Memoaru z dne 21. julija 1956, s katerim se je italijanskemu poslanstvu na Dunaju zahvalila za posredovanje zgoraj omenjenega spiska, dala vedeti, da v njem vsebovane ugotovitve glede izvajanja Pariškega sporazuma ne more v celoti deliti. Zato si dovoli, da v tej zvezi ponovno opozori na vladno izjavo avstrijskega zveznega kanclerja z dne 4. julija ter da avstrijsko gledanje v bistvenih pogledih resumira kot sledi:

Avstrijska zvezna vlada slej ko prej stoji na tleh Pariškega sporazuma z dne 5. septembra 1956;

avstrijska zvezna vlada je mnenja, da pogodba ni v vseh točkah izpolnjena;

avstrijska zvezna vlada je upravičena, da zahteva izpolnjevanje vseh od nje sklenjenih in še veljavnih meddržavnih dogovorov, torej tudi pričujočega, z vsemi po mednarodnem pravu dopustnimi sredstvi, ne da bi se v tem moglo gledati okrnjevanje suverenosti pogodbenega partnerja;

avstrijska zvezna vlada je prežeta s prepričanjem, da je mogoče še obstoječa odprta vprašanja v duhu prijateljstva in evropske solidarnosti reševati pravično in v zadovoljstvo obeh strank pogodbe.

Na željo italijanske vlade po konkretnih podatkih precizira avstrijska vlada naslednje točke Pariškega sporazuma, ki po njenem mnenju še niso ali niso v celoti izpolnjene:

A. Člen 1:

1. Odstavek 1: Z besedami »zavarovanje narodnostnega značaja ter kulturnega in gospodarskega razvoja nemško govorečega dela prebivalstva« podčrtava Pariški sporazum na nedvoumen način namen, ki je dovedel do sklenitve tega dogovora. Južnotirolska narodnostna skupina kot celota je mišljena, za katere zavarovanje so bili zasigurani

a) posebni ukrepi, od katerih so najnujnejši v dogovoru celo naštet, in

b) avtonomna regionalna zakonodajna in izvršna oblast. Ne gre za zaščito posameznega Južnega Tirolca — za to ne bi bila med pravno urejenimi državama, ki obe slonita na temelju enakosti vseh državljanov pred zakonom, potrebna posebna meddržavna pogodba —, marveč za ohranitev živnega občestva, ki je bilo na osnovi senžermenske pogodbe vključeno kot manjšina v italijansko državo. Krajevno območje, na katerega naj bi se nanašale zaščitne določbe in avtonomija, je v pogodbi z besedami »provinca Bozen in sosednih dvojezičnih krajev province Trident« pravtako nedvoumno določeno. Ker so bili slednji medtem priključeni provinci Bozen, obsega točno današnje ozemlje te province.

2. Odstavek 2: Avstrijska zvezna vlada ugotavlja, da od posebnih v Pariškem sporazumu naštetih ukrepov doslej ne more biti govora, da bi bila izpolnjena »enaki položaj nemškega in italijanskega jezika v javnih uradih« (odst. 2 b) ter »enakopravnost glede nastavitve v javne urade« (odst. 2 d).

(Nadaljevanje sledi)

Apače

Franca Jagovca, pd. Zablačana, ni več med nami; v četrtek zadnjega tedna smo ga ob izredno številni udeležbi sorodnikov, prijateljev, sosedov, znancev in soprotnikov spremljali na njegovi poslednji poti na pokopališče, kjer je našel poslednje počivališče v ljubljani domači zemlji.

Pokojnik, v mladih letih tesar, se je pozneje priženil na Zablačano posestvo, kjer se je kmalu izkazal kot preudaren in napreden gospodar, ki so ga občudovali in spoštovali v vsej bližnji in daljni okolici. Z veliko predanostjo se je posvetil tudi delu v naši kmečki organizaciji in gre zasluga za uspehe Slovenske kmečke zveze v naših krajih v veliki meri prav njemu. Razveseljivo je, da to njegovo delo požrtvovalno nadaljuje njegova hčerka Katica, ki je že dalje časa tudi članica pokrajinskega odbora Slovenske kmečke zveze.

Vse svoje življenje je bil pokojni Franc Jagovc predan naši narodni stvari ter je stal v prvih vrstah naših krajevnih delavcev za slovenski živelj na Koroškem. Zato se je tudi do skrajnosti zameril našim narodnim nasprotnikom, ki so ob prihodu nacistične oblasti spoznali, da je prišel njihov čas in da bo treba za vedno obračunati z narodnjaki in odločnimi protifašisti Jagovcovega kova. Pripravili so zločinski načrt nasilne izselitve vseh nezaželenih družin in je moral 14. aprila 1942 tudi pokojni Zablačan s svojo družino nastopiti težko pot v negotovo usodo izgnancev. V taborišču Frauenaurach so ga vsi ostali sotrpini spoznali kot dobrega tovariša, ki tudi v najhujših dneh ni zgubil vere v lepše dni slovenskega ljudstva.

Že takoj ob povratku iz izseljeništvaja je moral ugotoviti, da leta pregnanstva tudi zanj — kakor za mnoge druge sotrpine — niso šla mimo brez težjih posledic. Bolezen, ki si jo je nakopal, ga je vedno bolj ovirala in mu hromila moči. Čeprav bi bil potreben oddiha in počitka, je še vedno delal za doma, družino in narod, dokler mu pač ni smrt zapovedala neizprosni: Dovolj! in je moral za vedno oditi sredi dela in skrbi, star šele 63 let.

Udeležba na pogrebu je najbolj zgovorno pričala o priljubljenosti pokojnika. Poleg vseh drugih žalnih gostov so prišli v posebno lepem številu njegovi sotrpini — izseljenci, Zveza slovenskih izseljencev, v katere imenu je poslovilne besede spregovoril predsednik Lovro Kramer, pa se je svojemu članu poklonila z lepim vencem. Lovro Kramer se je od pokojnega Jagovcovega očeta, vzornega kmetovalca in skrbnega gospodarja, poslovil tudi v imenu Slovenske kmečke zveze. Posebno lepe besede zadnjega slovesa pa je spregovoril domači g. župnik Boštjančič.

Franca Jagovca bomo ohranili vsi v najlepšem spominu ter se mu oddolžili najbolj s tem, da bomo stremeli za istimi visokimi cilji in ideali, ki so pokojnika vodili skozi vse življenje. Vsem žalujočim svojcem pa velja naše globoko občuteno sožalje!

Naj zabeležimo še kratko, vendar veselo vest: g. nadučitelj Rudi Vouk si je izbral novo življenjsko družico, potem ko je svojo prvo ženo zgubil na tako tragičen način. Njemu in njegovemu malemu sinčku je pač nujno potrebna pridna gospodinja, ljubeča žena in skrbna mati, zato se je v ponedeljek prejšnjega tedna odpeljal po svojo izvoljenko Erno Kavčič, s katero sta si obljubila, da bosta kot mož in žena hodila skupno pot skozi življenje. Našemu g. nadučitelju in njegovi mladi ženi želimo mnogo sreče in jima pristrčno čestitamo!

Kratke vesti iz Koroške

Konj je ugriznil 20-letnega kmetijskega delavca Franca Hrasta iz Vate vasi, občina Vovbre, v roko, ko je s konjsko vprego peljal v gramozno jamo, kjer je konja splašil ropot tamkaj obratujočega stroja.

Bivši okrajni glavar v Beljaku dvorni svetnik dr. Karl Pacher je prejel Veliko odlikovanje za zasluge za republiko Avstrijo. S tem je bilo odlikovancu, ki je bil od leta 1920 v koroški deželni službi, izrečeno priznanje predvsem za njegovo desetletno delovanje kot okrajni glavar.

V velikem razstavnem prostoru na velesejskem zemljišču v Celovcu se še na-

Občni zbor živinorejske zadruge za Libuče in okolico

Vsako leto, običajno v maju, se zberejo zadružniki Živinorejske zadruge za Libuče in okolico na svojem rednem občnem zboru. Posamezni zadružniki so kmetje iz Libuč in okoliških občin Blata in Žvabeka. Zadruga druži zavedne kmete, ki stremijo za tem, da bi na zadružni podlagi izboljšali živinorejo, ki je v tem kraju hrbtenica kmetijstva.

Doslej zadruga seve še ni izčrpala vseh možnosti, ki jih živinoreja nudi. Njeno delovanje in korist, ki jo imajo člani, se suče predvsem okoli zadružnega pašnika na obsežnem zadružnem posestvu pri Štibarju vrh Belšaka. V pašo sprejemajo vsako leto 25 do 30 glav mlade živine. Zadružniki imajo prednost. Za pašnino plačajo 100.— šilingov manj, kakor je običajna pašnina na planinskih pašnikih.

Zadružno vodstvo se je s pomočjo Zadrugne zveze prizadevalo, da je v zadnjih letih vidno izboljšalo pašnik. Pravilno je povedal na občnem zboru predsednik upravnega odbora Črčej, da bi bilo idealno, če bi zadružniki pasli na pašniku le mlade junice, da bi na ta način prišli do dobrih in donosnih krav molznic, ker juncev v ravninskih legah ne redi skoraj

noben kmet. Seve je drugače v gorskih krajih, kjer še vedno potrebujejo vole kot vprežno živino.

V zadnjih letih so uredili in popravili tudi stajo za živino. Posebno skrb pa posvečajo čiščenju travnikov z izsekavanjem grmičevja in negi obsežnih gozdnih parcel. Les je z dograditvijo dovodne poti zelo pridobil na vrednosti, zato skrbijo zadružniki tudi za pogozdovanje, za kar je tudi določena večja denarna vsota in zagotovljena subvencija. Zadruga ima prednost, da v njej deluje tudi gozdarski strokovnjak Martin Cehner.

Na občnem zboru so zadružniki ugotovili, da so izvedli vse sklepe, ki so jih postavili lani. Tudi finančno poslovanje zadruge je bilo skrbno in vestno. Za dobiček, ki se je izkazal, bo zadruga kupila tehtnico, s katero bodo opremili zadružno posestvo in s katero bodo tehtali živino pred odgonom na planino in pri zopetnem povratku. Na ta način bodo ugotavljali, koliko je živina na teži pridobila.

Tudi za bodoče delo so zadružniki sprejeli vrsto smernic, ki jih bodo vodile do prihodnjega občnega zbora.

Gledali smo film „Dolina miru“

Kino SPZ bo film predvajal tudi po naših vaseh

Kakor ste razbrali že iz objav v našem listu, je Avstrijsko-jugoslovanska družba skupno z generalnim konzulatom FLRJ v Celovcu predvajala v št. Vidu ob Glini in v Celovcu doslej najuspešnejši slovenski film »Dolina miru«, za katerega je med celovško publiko vladalo veliko zanimanje, tako da pri prvi predstavi vsi zainteresirani niso prišli v prenapolnjeno dvorano. Zaradi tega so predvajanje tega filma v ponedeljek ponovili in tudi tokrat se je kljub nezadostni reklami zbralo veliko število ljudi, ki so si film ogledali.

Ker pa je tudi med podeželskim ljudmi veliko zanimanje za ta film, kar se je izkazalo že s tem, da so številni kmetje in delavci prišli k večernima predstavama celo v Celovec, je Slovenska prosvetna zveza sklenila, da bo ta film predvajala tudi po naših vaseh, kjer si bo lahko vsak ogledal res odlični slovenski film, ki je na mednarodnem filmskem festivalu v Cannesu žel precej uspeha. Glavni igralec John Kitzmiller pa je prav za vlogo v tem filmu dobil nagrado za najboljšo moško vlogo v letu 1956. Potujoči kino SPZ bo ta film predvidoma predvajal v drugi polovici junija ali šele julija, kakor se bo pač dalo urediti vse potrebno.

Nagelče

Katera mati ne potoči solzo, kateremu očetu ni hudo pri srcu, če jih zapusti sin ali hčerka in si skupno s svojim izvoljenjem ustvari svoj novi dom in družino. A v tolažbo vsakim staršem je dobrobit svojih otrok, če vidijo, da so srečni, da so si našli pravega sodruha, ki ga zvesto spremlja ob vsaki priliki skozi življenje do smrti.

Težko pri srcu je bilo predpreteklo nedeljo tudi Moharjevim staršem, ko so se poslavljal od svojega najstarejšega sina Hanzeja, ki se je odločil za zakonski stan in se po poroki preselil v Spodnje Nagelče, kjer prebiva njegova žena Milka Picej, pd. Pušnikova.

Izredno lep majski dan je bil. Že rano

zjutraj je bilo vse živahno. Svatje so se začeli zbirati pri Moharju in pri Pušniku. Povsod so se veselo pozdravljali ter pomenkovali o tem in onem; o različnih porokah, o letošnjem vremenu in mrazu, ki je tudi v naših krajih povzročil velikanško škodo na poljih in v sadovnjakih, o lanskim letini, o tem, kaj še bo, pa seveda tudi o ženinu in nevesti. Eden je hotel vedeti to, drugi drugo. Ženin in nevesta pa sta se medtem pripravljala za veliki trenutek prisage. Čas je hitro mineval. Ženin je bil kmalu »zbiksan«, nevesta lepo oblečena v belo. Vse je bilo pripravljeno. Ura je kazala pol enajst. Avtomobili so zabrnili in se usmerili proti št. Primožu, topiči so pokali. Toda, stoji! Tako hitro pa ne! Mladi fantje in tudi dekleta in otroci so večkrat zastavili pot z okrašenimi drogovi. Kar tako poceni pa stvar ne gre. Treba se je odkupiti. No, po nekaj ovirah so avtomobili le prispeli v št. Primož, kjer sta se srečala ženin in nevesta in se pripravila za cerkev. Pred odhodom v cerkev je stopila pred zaročenca mlada deklica in jima v lepi deklaraciji želela vse najboljše ter jima izročila šopka šmarnic.

Poročno mašo in poročne obrede je opravil č. župnik Picej, stric in krstni boter mlade žene Milke. Med petjem v cerkvi je igrala tudi godba na pihala iz Sinče vasi.

Po opravljenih poročnih svečanostih, ko sta si Hanzej in Milka že obljubila zvestobo in spoštovanje drug drugega, so

se mladi mož in žena ter svatje odpravili v gostilno k Voglu, kjer je bil poroki dan vesel okvir ob jedaci in pijači. Godba na pihala iz Sinče vasi pa je poskrbela za poskočne melodije in tako ustregla tudi mladoporočencema, ki se oba rada zasučeta ob poskočnih vižah — valčkih — polkah in še kaj. Posebno živahno je postalo zvečer, ko so od vseh krajev prišli še »oknarji« in se vključili v vesel krog svatov.

Seveda so tudi na tej poroki pridno »krdali«. Po vrsti je vse zginilo, zdaj nevesta, nato ženin, še starešino so vzeli, pa tudi rjušnico. K sreči so vse zopet našli, ker so prišli »storilcem« na sled. Preden pa so vse zopet spravili v red, je bilo treba seveda tudi nekaj žrtvovati — niso zadostovali samo »zamorčki« ampak so bili potrebni tudi veliki papirnati šilingi. Toda tak je običaj, tako je lepo in lušno, zato se tudi nihče ni razburjal. Bilo je zares veselo. Pozno ponoči, kajše! proti jutru, so se svatje začeli poslavljalati in razhajati. Vsakdo je še enkrat želel mladoporočencema vse najboljše.

Domov sta se odpravila tudi Hanzej in Milka. Danes ju lahko srečamo pri Pušniku, kjer sta že pričela z marljivim delom na polju in doma. Začela sta novo življenje, ki ni vedno lahko, ki zahteva mnogo naporov in potrpljenja, ki pa je lahko tudi v težkih trenutkih lepo, če si stojita drug ob drugem človeka, ki se razume, ki si zaupata in ki se spoštujeta.

Obema novoporočencema, ki sta poznana kot zavedna Slovenca, želimo obilo uspešnih in zadovoljnih let skupnega življenja ter da bi vzgojila pravtako zavedna naraščaja.

Kličemo jima na mnoga leta!

Rinkole — Šmihel nad Pliberkom

Rinkole so prijazna in mirna vas na obronku Dobrove. Tu se marljivo trudijo pridni kmetje in živijo svoje trdne družine. Gostilne nimajo in je, kakor pravijo, tudi ne potrebujejo. Vsak pa v Rinkolah lahko opazi, da se kmetje v veliki meri poslužujejo modernih gospodarskih pridobitev.

V Rinkolah živi tudi Klančnikova družina, katere gospodar je vedno šegavi in zgovorni oče Miha Sadjak. Klančnikovi materi in očetu se je rodilo skupno 17 otrok, od teh jih 15 živi. Precej so že dorasli in prišel je že čas, da si otroci sami ustvarjajo družinska ognjišča. Doslej se jih je poročilo že osem. Tako sta imeli 19. maja poroko kar dve sestri: Pepca in Katica.

Katica je ostala kar v vasi, poročila se je s Štefujem Pörtschom, p. d. mladim Bidrihom. Pepco pa je poročil Hanzi Krasnik, p. d. Avciger v Dobu. Vsi so pevci, Klančnikovi in Hanzi ter Štefej in pojejo pri zboru podjunskih slovenskih prosvetnih društev pod vodstvom Folteja Hartmanna. Zato ni čudno, da so dan pred poroko pohiteli pevci in Foltej v Rinkole in pred hišo obeh nevest krepko zapeli v tihi majski večer podoknico, ki je ubrano zadonela: Oj le prebudi se, saj moje si ti dekle... Nato so se pevci pod gostoljubno streho Bidrihovega Štefeja prav dobro imeli.

Poročno slavlje je bilo pri Šercerju v Šmihelu, udeleženi pa so bili okoli 90 svatovskih gostov, katerim pa se je na večer pridružil še mnogo »oknarjev« od blizu in daleč. Pevci so s petjem dvigali in pospeševali ženitovanjsko razpoloženje in vse splošno je vladalo sproščeno, razigrano domače veselje. Slovo je bilo nekoliko težko, ko sta mlada moža povedla svoj življenjski družici na svoja domova.

Mladima narodno zavednima paroma kličemo:

Na mnoga srečna leta!

KOLEDAR

Petek, 31. maj: Angela
Sobota, 1. junij: Feliks
Nedelja, 2. junij: Peter
Ponedeljek, 3. junij: Klotilda
Torek, 4. junij: Francišek I.
Sreda, 5. junij: Bonifacij
Četrtek, 6. junij: Norbert

Za razkošjem smrad, umazanija in mrčes!

Opij — sovražnik Irana

Svetovna zdravstvena organizacija je dala v začetku letošnjega leta 86.500 dolarjev za pobiranje uživanja opija in drugih mamil v Iranu. V tej državi po zadnjih statističnih podatkih kadi opij poldrug milijon ljudi. Razen tega povzroči kajenje opija vsako leto predčasno smrt nad 100.000 ljudi; med temi je nad 5000 samomorilcev. Starši, ki so strastni kadilci opija, zapustijo vsako leto nad 50.000 otrok, ki zatem brez kakršnega koli nadzorstva tavajo sem ter tja po državi in nadlegujejo v skrajni bedi prebivalstvo. Razumljivo je, da je tako postopanje nedoraste mladine najboljša pot do zločinstva in propada. Iranske oblasti bodo sedaj skušale s to podporo svetovne zdravstvene organizacije odpraviti ali vsaj delno omejiti to skrajno bedo.

prav trdi in se držali skupaj kot bi bili zlepljeni. Taki lasje pa so brez dvoma nudili ugodno zatočišče mrčesu, ki se je v tunelih na lasišču dobro počutil in množil svoj zarod.

Kljub najmočnejšim dišavam pa se neprijetnega vonja po umazaniji in mrčesu niso mogli otresti. Kako je moralo biti v bližini takih ljudi, nam nazorno pove mejna grofica iz Bayreutha, sestra Friderika II., ki je zapisala v svoj dnevnik o svoji svačkinji, ženi Friderika II.: »Ona smrdi nezno!«

Tako je bilo torej življenje različnih tako opevanih princesk, kraljev in grofov. Za nas res prav nemikavno.

Avtomatizacija v prihodnosti

Jedrske raziskave na primer ne bi dosegle današnje stopnje, če ne bi iznašli avtomatičnih naprav in komand. Brez tega bi tudi ne bilo mogoče zagotoviti obratovanja velikanskih rafinerij nafte, kemičnih tovarn in jeklar. Tudi številnih kemičnih spojin ne bi mogli uporabljati v industriji, če bi ne imeli na razpolago avtomatičnih naprav. Zaradi velike natančnosti avtomatičnih strojev se na tržišču pojavljajo zadnje čase številni novi izdelki, ki bi jih sicer sploh ne bilo mogoče izdelovati v tolikšnem številu.

Štirinajst strojev za pihanje stekla, ki jih nadzira en sam človek, proizvaja devet desetih vseh žarnic, kolikor jih potrebujejo v ZDA, k temu pa še elektronske cevi za televizijske in radijske aparate. Takšnih primerov bi mogli naštet še dolgo vrsto. Oglejmo si naslednjega: Ob tekočem traku, ki izdela na dan 1000 radijskih aparatov, sta zaposlena le dva delavca; vse potrebno delo opravijo avtomatični stroji. Včasih pa je bilo ob istem delu zaposlenih 200 in več delavcev.

Največji napredek glede tega so dosegli v avtomobilskih tovarnah; tako v ZDA zdaj praktično ni več tovarne motorje, ki bi ne bila avtomatizirana. V Fordovi tovarni v Clevelandu nadzira en sam delavec poseben stroj, ki opravlja 500 različnih del in na ta način nadomeštuje 35 do 70 delavcev. Prej so potrebovali 40 minut in 400 delavcev za izdelavo enega motorja, zdaj pa opravi to delo po zaslugi avtomatizacije 48 delavcev v 20 minutah.

V Sovjetski zvezi obdeluje popolnoma avtomatizirana tovarna za izdelovanje aluminijastih batov za motorje težkih tovornih avtomobilov gradivo tako, da se jih ves čas niti za trenutek ne dotakne človeška roka. Celo opilke stroji odstranjujejo avtomatično. Avtomatizacija je po-

sebno pomembna v tistih podjetjih, kjer je možna ali celo nujna »neprekinjena proizvodnja«: v transportu in pri rafinerijah nafte, v kemični industriji vključno tudi atomsko, v industriji plastičnih snovi, barv, pijač, gume, v mlinski industriji, v industriji električne energije in v valjarnah jekla. Sodobne rafinerije nafte so na primer že tako avtomatizirane, da ljudje v njih samo še nadzirajo stroje in druge naprave.

V zadnjem času je zajel v dveh najbolj industrializiranih državah — v Sovjetski zvezi in Združenih državah Amerike — proces avtomatizacije deloma vsa poglavitna področja gospodarstva. Po mnenju ravnatelja mednarodnega urada za delo bo tehniški napredek v prihodnosti privedel do splošnega povečanja realnih mezd, kar pomeni, da bo povečanje produktivnosti omogočilo zvišanje odškodnine za delo.

Indijski lovci na glave

V pokrajini Assam v Indiji prebivajo člani plemena Naga, ki še sedaj prinašajo z bojnih pohodov glave ubitih sovražnikov kot največjo trofejo. Bojevniki, ki je ubil sovražnika in mu ugrabil glavo, tetovirajo na prsih posebne znake. Že odkar so Angleži leta 1800 zasedli področje plemena Naga, so sledile kar naprej revolucije in upori — in tudi odkar je Indija svobodna, ni mnogo bolje. Trenutno mora imeti Indija v tem področju v stalni pripravljenosti okoli 30.000 vojakov redne vojske — kajti pod parolo »ločitev od Indije« napadajo možje Naga vlake, trgajo telefonske vode, ropajo in ubijajo potnike. Vlada je zaradi tega dala navodilo, da nihče ne sme v teh krajih potovati sam. Kljub temu pa še vedno prihaja do spopadov in žrtv.

zglasila pri njem delegacija zdravnikov in mu izročila spomenico, v kateri je bilo rečeno, da je zrak v Madridu dober in da ne bi bilo primerno, spremeniti ga s čiščenjem ulic.

Kopanje pa so smatrali za gnusno. Označili so ga za nezdravo in prostaško. Celo nekateri zdravniki so kopanje označili za nevarno. Umivalnih miz skoraj nikjer ni zaslediti, dosti pa je najti v tem času toaletnih mizic najrazličnejših oblik in velikosti, na njih pa vse polno dišavnih stekleničk, škatlic za šminke, pudernic ipd. Na nek način je končno bilo treba zakriti umazanijo in smrad. Zobne ščetke so sicer že poznali, vendar pa so jih zelo malo uporabljali, ker so veljale za nekaj pretiranega in nepotrebnega. Tudi odstranjevanje umazanih robov pri oblačilih so smatrali za smešno. Umetniško izdelane frizure najrazličnejših oblik so dnevno znova pudrali z riževo moko, jih znova namazali tudi z oljem, nikoli pa jih niso umili ali razčesali, tako da so bili lasje

Podatki iz višine 200 kilometrov

Mornariški raziskovalni laboratorij, ki opravlja tehnična dela v pripravi in izdelavi umetnega satelita, je pred kratkim sporočil, da so uspešno preizkusili instrumente, ki jih bo prvi umetni zemeljski satelit ponesel s seboj visoko v ozračje.

Med poskusi so z raketo »Aerobishi« izstrelili te instrumente 202 km nad zemeljsko površino, med vsem poletom pa so prejeli znanstveniki od njih natančne podatke.

To pot je raketa preletela prvi del poti, ki jo bo moral opraviti umetni satelit, da bo prišel do točke, ko bo začel v višini 300 km krožiti okoli zemlje. Satelit nameravajo Američani izstreliti v okviru geofizičnega leta.

Drobni oddajnik, ki je bil v satelitu zraven drugih tehničnih naprav, seže 2413 km daleč, znanstvenikom pa je med vsem poletom sporočal podatke, ki jih je prejemal od različnih instrumentov. Tako je posredoval intenzivnost kozmičnih žarkov ter količino trčenj z vseirskim prahom. Znanstveniki menijo, da bodo ti podatki velikega pomena ne le za izpopolnjevanje miroljubnega satelita, marveč tudi za balistične izstrelke, ki jih sedaj izdelujejo.

Raketa je dosegla maksimalno hitrost 1828 metrov v sekundi, kar je začetna hitrost trislopnih rakete, ki bo ponesla v vesirje prvi umetni zemeljski satelit, vendar pa ni izboljšala višinskega rekorda, ki znaša 263 kilometrov, katerega je lani postavila neka druga raketa.

daj zaman išče njenih oči. Zdi se mu, da je že videl vsake oči, kar jih je v Bizancu, da se je vprašujoče ozrl vanje in žalosten odmaknil pogled. Zakaj tiste luči ni v nobenih, tiste mehke in ljubezni polne, kakor bi v Ireninih očeh ležala vsa lepa njegova domovina, kakor bi iz njene glasu odmevali vsi spevi slovenskih logov. Kadar koli je jezdit mimo carske palače, vselej so trkale njegove oči na zaslonjena okna in prosile: »Irena, samo en pogled, eno besedo z domačih tal, samo eno.« Toda ni se ganilo gluho okno, mrtve stene neizmerne palače so molčale.

In kakor vselej, kadar se je na večer zatapljal v take sanje, tako se jih je tudi nocoj navsezadnje prestrašil.

Vzravnaval se je na klopi, potegnil po čelu, otresel nejevoljno z roko in zamrmral.

»Irena? Kaj mi je v glavi? Irena — dvorjanka, to se pravi hotnica. Čemu bi se trgal z njo? Aha, da ostanem tu, da preživim kri za tirana in da se za ves trud, za izdajalski trud enkrat ogrejem v njenem objemu. Ne, na Svetovita, ne izneverim se! Sedaj se mi skrivaš, Irena, skrivaš, ker veš, da me mučiš. In v krogu družic in tistih bledih gospodov, tistih palatinskih častnikov, ki bi bežali v vojski pred tolpo starih žensk, tam se rogaš z drugimi vred barbaru in govoriš s sme-

hom o meni. Na Peruna, govorili boste o Iztoku s solzami v očeh!«

Iztok je planil pokonci in iztegnil roke proti nebu.

»Na bese, kaj preklinjaš in prisegaš dečko?«

Pred Iztokom se je pojavil Radovan.

»Oj, očka! Ne spiš? Polnoč je!«

»Kdaj spim, zakaj ne spim, kako spim: za vse to se ti doslej nisi kdo ve kaj zme-nil. Odgovori, kar te vpraša Radovan!«

»Ej, pa si slabe volje, Radovane!«

»Zopet se izogibaš! Povej, čemu se je-ziš in suješ s pestmi proti mescu kakor otrok, ki maha s šibo proti nebu, da bi zvezde klatil.«

»Misel, neumna misel mi je šnila v glavo!«

»Šnila, samo šnila! Seveda, pa ti sedi v glavi trdno kakor klop na kravjem vratu. Zakaj lažeš?«

Radovan se je razhudil in razkoračil pred Iztokom. Mladi stotnik se je od srca nasmejati starčevi togoti.

»Kako se ti poda, če se ljutiš! Sedi k meni!«

»Ne sedem, če ne poveš!«

»Vse ti povem, samo dober bodi in ne jezi se.«

»Taki ste, mladeniči! Ponoči lezem za teboj in te čuvam, v dolgih nočeh premiš-ljujem in lovim tvojo sapo in tvoje sanje. Iztok, kaj misliš, da ne vem? Epafrodit, sam Epafrodit mi je razodel, ker sem ga

vprašal. Vidiš, tujec, krščenec je povedal, ti mi ne poveš!«

Iztok se je zavzel.

»Kaj bi ti pravil Epafrodit? Kaj neki?«

»Iztok, sin Svarunov, mar te nisem čul neštetokrat ponoči, ko si jecjal in vzdihoval: 'Irena, Irena'. Ne enkrat, stokrat! Misliš, da take sanje kanejo v glavo mlademu človeku kakor piškav oreh z drevesa? In ker si molčal ti, sem se lotil Epafrodita.«

»Epafrodita? je ostrmel Iztok.

»Da, njega samega, ki mi je povedal, kako te je obgovorila tista z dvora in ti zavdala s pogledom. In mož je pristavil: 'Posvari ga, očka! Ves Bizanc ve, da ljubi Ireno Azbad'. Zato te svarim. Bodi vsaj toliko pameten, kot je pametna žival. Če žival zadene strelica, zbeži, da ne prifrči druga. Tebe je tudi ranila puščica, zato ne tišči k tistemu, ki strelja. ampak beži. Razumeš?«

»Torej Azbad, praviš, da ljubi Ireno?«

Radovan je pretkano zapazil nemir na Iztokovem licu. Skrival ga je, zakril ga ni. Komaj je dobro povedil pest, ko je pristegal na Peruna, da je ne maha, da je Irena ničvrednica, da bi bila ljubezen do nje nejevera do doma, že se mu je rogal v srcu mogočen glas in mu klical: Laž, laž! Vendar jo ljubiš! In sedaj, da jo ljubi Azbad, tisti njegov vrhovni poveljnik, ki ga še nikoli ni pogledal prijazno, ki nala-

93 milijonov ljudi pod orožjem

V drugi svetovni vojni je bilo pod orožjem približno 93 milijonov ljudi obeh sovražnih taborov. Od tega števila jih je bilo 63 milijonov na strani zaveznikov, trideset milijonov pa na strani sovražnikov. Sovjetska zveza je v celoti mobilizirala 22 milijonov vojakov, Nemčija 17 milijonov, Združene države Amerike 14 milijonov, Velika Britanija 12 milijonov, Kitajska 6 milijonov itd.

Ali že veste ...

... da so pingvini v vodi zelo urni plavalci? V vodi preplavajo tudi do 10 metrov v sekundi, medtem ko so na kopnem zelo nerodni. Čeprav hodijo pokonci kot ljudje, se čestokrat tudi dogodi, da padejo na kljun.

... da vzame slon v rilec lahko naenkrat osem do deset litrov vode, ki jo ob vročih dneh poliva po svojem hrbtu in se na ta način kopa?

F. S. FINŽGAR

POD SVOBODNIM SONCEM

PRVA KNJIGA

POVEST DAVNIH DEDOV

22

Tukaj je sedel tisti večer, ko se je vrnil z Epafroditom z dvora. Polnoč so prevozile zvezde in njegovo oko ni zaželelo spanca. Pred njim so gorele modre oči Irenine. Kamor se je obrnil, povsod njene oči. Iz morja so zrle vanj, z vsake zvezde se mu smehljale in s cvetočih vejic nad njim so šepetale v šumenju listja in eedrovih vrhov njene sladke besede.

»Junak si, Iztok! Stotnik carske vojske! Naj te spremlja sreča!«

In poslej se je mesec dvakrat pomladil. Iztok je zjahal najbolj ognjevite konje, polomil dokaj sulic, skrhal mnogo mečev, se naučil brati in pisati, pozabil je skoraj očeta Svaruna, spomnil se le mimogrede Ljubince. Ni utegnil. Toda Ireninih oči in njenih besed ne more pozabiti. Ko koraka sredi ulic na vežbališče, ali kadar ponosno jezdi v pozlačenem oklepu najbolj divjega žrebca in ga objemajo z oken in s ceste po ljubezni koprneči pogledi, te-

Pazimo na mleko!

V tem času se vsako leto pojavijo v strokovnih časopisih članki, ki opozarjajo kmetovalce na paznjo pri opravih z mlekom. Prehod na svežo krmo in toplo vreme povzročata kvarjenje mleka in mlekarji obratoma odklanjajo velike količine mleka, ki je nakisano ali povsem kislo.

Ne bo odveč, če kmetovalce tudi mi opozorimo na nekatere stvari, ki so važne za kvalitetnejše pridobivanje mleka. Vsekakor je treba temeljito očistiti in pobeliti hleve. Beleže primestajate sredstva proti muham. Vsakdanje čiščenje hleva, odvoz gnoj in dobro vzdrževanje gnojišča na primerni razdalji od hleva je za-

hteva, ki je pri pridobivanju mleka nujna.

Čiščenje in pranje vimena s toplo vodo bo sprožilo spuščanje mleka in pripomoglo k čisti molži.

Posoda, v katero molzete, naj bo čista! To ni nikdar dovolj poudarjeno! Zavedati se je treba, da je ravno nečista posoda med največjimi kvarljivci mleka. Ko mleko odtočimo, je treba posodo oplakniti z mrzlo vodo, nato v vroči milnici ali lugu s krtačo temeljito očistiti. Oplaknite jo z vročo vodo, da se oplakne ves lug, pri tem pa ne uporabljajte nobenih cunj, ker se z njimi posoda le okuži. Posodo poveznite, da se ocedi in posuši sama.

Pri čisti molži cedil ni treba. Cedilo ne bo pripomoglo k boljši kvaliteti mleka, lahko pa bo povzročilo okužbo!

Mleko hladite takoj po molži! Izkoriščajte vse dosegljive vire (studence, potoke, vodnjake, vodovode ali škafe z vodo), da dosežete čim nižjo temperaturo! Ne mešajte večernega in jutranjega mleka, ker bi s tem povzročili kvarjenje vsega mleka.

V zbiralnicah naj bo največja čistoča, da ne bodo viri okužb prav v njih. Posebno pazite na temeljito čiščenje mlakomerov in vrčev, v katere mleko vlivate!

čem tudi kaj drugega. Torej ne tako, kakor vi najbrž mislite, da bi v začetku zime prej pokrmili korenčnice in gomoljnice in potem šele, ko jih zmanjkuje, dajali silažo. Vedno je bolje, če je v obroku več raznih krmil. Pokladamo torej vso zimo peso, korenje, kuhan krompir, itd. obenem s silažo in drugimi krmili. Seveda si s silažo prihranimo drugo krmo in bomo prav zaradi tega lažje prebili tudi z drugimi krmili skozi vso zimo.

Največkrat pa silaže za prašiče ne napravimo spomladi, ampak jeseni na ta način, da okisamo deteljo, otavič ali drugo mlado jesensko krmo skupaj s krompirjem, peso ali drugimi okopavinami. Ta način je preizkušen in se je dobro obnesel. Siliramo lahko v vsaki večji kadi ali drugi primerni posodi ali jami, ki ima lesene ali betonirane stene. Silos za tak način siliranja ne potrebuje nobenega odtoka.

O. M.

Kako siliram črno deteljo?

Vprašanje:

Prosim, če bi mi obrazložili, kako naj siliram črno deteljo, kakšna mora biti posoda in kako dolgo mora stati, da jo lahko porabim za krmo prašičem v času, ko začne primanjkovati druge hrane, kot na primer korenje, pesa in drugo.

Odgovor:

Če vas razumemo prav, hočete sedaj, ko je mnogo detelje, je nekaj ohraniti s siliranjem, da bi vam potem — šele proti koncu zime — prav prišla. Misel je v načelu dobra, vprašanje je le, ali se vam bo posrečilo ohraniti silažo toliko časa

brezhibno. Verjetno bi šlo, če bi mladi detelji ob siliranju dodali razredčene solne, žveplene ali mravljične kisline. V tem primeru bi morali imeti silos z odtokom ter delati po natančnih predpisih. Praktično ta način siliranja za vas najbrž ne pride v poštev. Drug način, kako ohranimo mlado deteljo s siliranjem, je ta, da jo pustimo nekoliko oveneti, preden jo zrežemo ter hitro in dobro stlačimo v silosu. O tem načinu siliranja smo že večkrat pisali. Verjetno bi se tako dobro narejena silaža držala tudi leto dni, vendar bi zaradi dolgega ležanja zgubila nekaj svoje vrednosti. Svetujemo vam, da poskusite na ta način okisati le kako kad detelje, da se potem pozimi prepričate, ali ste dobili uporabno krmo. Prepričani smo, da detelja ne bo zgubljena. Če že ne bi bila primerna za prašiče, pa jo boste lahko pokrmili goveji živini.

Opozoriti moramo, da mora biti detelja za prašiče prav mlada, silaža iz nje pa res dobra, to pomeni, da ne sme smrdeti niti ne preveč dišati po ocetni kislini, in da moramo poleg silaže pokladati praši-

Državni prispevek k cenam kmetijskega blaga

Že več let so v naši državi najvažnejši kmetijski proizvodni pripomočki — gnojila in krmila — pocenjeni. K običajni tržni ceni prispeva država letno milijone šilingov. V letošnjem letu znaša prispevek države k ceni gnojil in krmil 274.4 milijona šilingov. Kmet dobi vsled tega kilogram krmil povprečno ca. 31 grošev, kilogram gnojil pa ca. 27 grošev ceneje od navadne cene.

Država pa daje tudi prispevke k ceni nekaterih kmetijskih pridelkov, to je za mleko in za krušno žito. Zaradi tega imata ta dva produkta po vsej državi enako ceno, kar omogoča lažje usmerjanje kmetijske proizvodnje. Koristi od tega prispevka pa ima tudi skupnost, ki dobi zaradi tega kilogram kruha za 55 grošev, kilogram mleka pa za 50 grošev ceneje.

Prestavljanje — važno čebelarstvo opravilo

Pred nami je eno najvažnejših čebelarstvih opravil — prestavljanje. S prestavljanjem lahko dosežemo boljše izkoriščanje čebelje paše, z nepravilnim prestavljanjem pa lahko čebelje družine tudi oslabimo. Važno je dvojje: kdaj in kako bomo prestavljali. Možna pa je še tretje, da bomo nastavljali in ne prestavljali.

Časa prestavljanja ne moremo natančno določiti, ker čebelarimo pod različnimi vremenskimi in pašnimi pogoji. Čebelarimo tudi v različnih panjih. Najbolj je razširjen A.Z.-panj, zato bomo govorili o prestavljanju v tem panju.

Čebelji razvoj v marcu in aprilu narašča in doseže svoj višek v večini krajev v začetku maja. Čebelja družina je na višku takrat, ko čebele plodišče že popolnoma zasedajo in se je že pojavilo pomanjkanje prostora za zaleganje. Ko ugotovimo tako stanje v družini, je nastopil pravi čas prestavljanja oz. nastavljanja, sicer se bo pričela družina pripravljati na rojitev. Če čebelarimo »na med«, bomo rojitev preprečevali; to pa dosežemo s prestavljanjem.

Najbolje se obnese postopno prestavljanje. Iz plodišča prestavimo v medišče 2—4 sata odprte zalege in odvzete sate nadomestimo s satnicami oz. mladim satjem. V nekaj dneh bodo v plodišču dodani sati že zaleženi, seveda, če

so za to pogoji: dobra matica, ugodno vreme in paša. Takrat prestavljanje ponovimo. Na ta način smo svoj namen dosegli: obdržali smo visoko »produktivnost« (zaleganje) matice in ji dali tudi dovolj prostora. Moč družine še narašča in bo zato temu primerno izkoristila glavno pomladansko pašo. Ako bi prestavili v medišče preveč pokrite zalege, bi matico takorekoč oropali njenega »dvora« mladih čebel — hranik in negovalk zalege. Matica (čeprav je najboljša) je prisiljena, da temu primerno zmanjša zaleganje ali včasih celo prekine za nekaj dni. Ob takem stanju družine pa so neizogibne posledice, ki se čebelarju hudo maščujejo. Največji uspeh s prestavljanjem dosežemo, če smo to opravili vsaj dva tedna pred glavno pašo. Takrat bodo na razpolago največje rezerve pašnih čebel, ki bodo pašo maksimalno izkoristile.

Nastavljanje je enostavnejše, vendar se dostikrat ne dosežejo zaželeni uspehi. Čebele rojijo in ne moremo zamenjati starega satja v plodišču. Tudi zaleganja na ta način ne pospešujemo, ker matici nismo pripravili prostora. Torej — nastavljali bomo le takrat, če je glavna paša nastopila prej, preden so družine dosegle višek razvoja. To pa zaradi tega, da nam pozneje pri frčanju zalega v medišču ne dela neprimlik. S. T.

Steyr-traktor 80 in 80 a:

Oskrba in nega traktorja ter njegovih priključkov

Število traktorjev po naših vaseh je v zadnjih letih močno naraslo. V njih in v priključkih leži investiranega veliko denarja, veliko denarja pa stane tudi njihovo vzdrževanje in popravilo okvar, do katerih pride le prečesto zaradi pomanjkljive oskrbe in nege traktorja, preden gremo z njim na delo in ko z njim delamo.

V naslednjem priobčujemo najvažnejša navodila za oskrbo in nego traktorja „Steyr 80“ in „Steyr 80 a“ — ki pri nas prevladujeta — z željo, da bi s tem naš kmetovalec lažje zmanjšal okvare na njih ter pocenil delo z njima. Ker bomo ta navodila objavili v nadaljevanjih, istočasno priporočamo, da jih sproti izrežete in zberete v posebnem zvezku.

Slovenska kmečka zveza
Sekretariat

Splošno

- Nov ali generalno popravljen motor izkoriščaj prvih 50 delovnih ur samo do 3/4 njegove zmogljivosti, da se drsni deli lepo ugledijo! Menjaj olje, kakor je predpisano za nov motor!
- Uporablaj samo kakovostno olje predpisane vrste!
- Menjaj olje pravočasno!
- Vedno, kadar menjaš olje v motorju, izpusti tudi vsedline iz zbiralnika čistilca olja, čistilec pa očisti. Med obratovanjem moraš boben čistilca olja dnevno večkrat zasukati, da posname krtačka nabrano nesnago iz čistilca!

Tehnični podatki:

Delovna temperatura hladilne vode	70° — 90° C
Kompresijsko razmerje	21 : 1
Presledek ventilov	0,2 mm pri hladnem motorju
Pritisk olja	najmanj 1 at pri ogretem motorju
Začetek vbrizga	18° — 21° preg. zmt.
Pritisk vbrizga	135 + 10 at

(Se nadaljuje)

Z A G O S P O D I N J O I N D O M

Če pričakujemo goste

Gostoljubnost je zelo lepa lastnost, ki pa nam včasih povzroča precej glavobola. Če smo sami v družinskem krogu, je vse bolj enostavno. Ni treba, da bi miza bila pogrnjena po vseh predpisih, jedilnik je preprost, plašč obesimo kamorkoli. Če pa so gostje v hiši, je vsa naša gospodinjstva spretnost izpostavljena zelo kritičnim očem. Toda zaradi tega se ne bi smele odreči gostoljubnosti.

Kdor se boji prevelikih izdatkov, naj bo potolažen. Gostje ne prihajajo v hišo, da bi se najedli do onemoglosti. Naši znanci prihajajo na urico prijetnega klepetanja ipd. Za njih je glavno, da bo prijetno in udobno. Z zelo dobrimi prijatelji pa se lahko domenimo, da bo za tak družabni večer vsak nekoliko prispeval.

Naj nas ne skrbi, kje bodo naši gostje sedeli. Marsikdo od mlajših bo celo rad sedel na blazino na tleh, če imamo premalo stolov. Celotno imenitno se mu bo to zdelo. Prijetni družbi bo celo vseeno, če sedi v prijetno opremljeni sobi, sobici ali pa v kuhinji. Glavno je, da bo vse veselo in prijetno razporejeno.

Skrbi nas tudi, s čim bomo gostom postregle. Nikar! Ne delajmo si prevelikih

izdatkov, ne pripravljajmo banketov in ne znosimo skupaj vsega družinskega pribora in porcelana. Gostje se ne bodo do bro počutili.

Najbolj pripravi so sendviči, čaj ali kakšno drobnost pecivo. Sendviče lahko napravimo z malo truda in stroškov, saj dobimo v trgovinah francosko solato, majonezo, razne sire in več vrst salam ter šunk. Dobro pecivo spečemo doma ali pa ga kupimo. Paziti pa je treba, da ne bo vsega tako malo, da bodo gostje v zadregi, ali naj vzamejo ali ne. Če pa dodamo še kako pijačo in ob koncu še črno kavo, bo pogostitev popolna.

S pripravami moramo biti gotovi, preden gostje pridejo. Stanovanje mora biti pospravljeno in naša zunanost tudi v redu.

Pripravljeni morajo biti stoli, pepelniki in obešalniki in vse potrebno, da je vse v redu. Če nam kdo od gostov podari darilce, ga takoj odvijemo, podarjene cvetice pa damo v primerno vazo. Ako se bomo ravnali po teh nekaj nasvetov, nam v nobenem primeru ne bo sitno, nikoli ne bomo v zadregi.

Predsednik FLRJ maršal Tito:**Ne po poti samouničevanja, temveč po poti medsebojnega sodelovanja**

V ponedeljek je predsednik FLR Jugoslavije maršal Tito izročil svojemu namenu veliko hidrocentralo v Mavrovem v Makedoniji. Ob tej priliki je imel daljši govor, v katerem je očrtal velike uspehe Jugoslavije na področju industrializacije in elektrifikacije dežele. Dalje je dejal, da se je Jugoslavija, ki je izšla iz vojne popolnoma porušena in brez industrije, že uvrstila med industrijske dežele.

O vlogi Jugoslavije v mednarodni politiki je maršal Tito dejal, da si je Jugoslavija, kljub temu, da je majhna država in šteje le 18 milijonov prebivalcev, pridobila velik ugled in narodni Jugoslavije so danes znani po vsem svetu. In to so si narodi Jugoslavije pridobili s herojsko borbo, s svojo globoko ljubeznijo do neodvisnosti, s svojim dostojanstvenim zahtevanjem, s svojo vztrajno borbo in zavzemanjem za ohranitev miru v svetu.

V svojem govoru je Tito dalje dejal, da sloni jugoslovanska zunanja politika na načelih mirnega sodelovanja z drugimi narodi, na načelih koeksistence, ki je neobhoden pogoj za življenje človeštva. Kaj namreč preostaja danes ljudem, ako ne čejo v miru medsebojno sodelovati, temveč gledajo samo v eno smer, samo na to, kdo bo zbral več moči in sredstev za uničevanje, kdo bo močnejši? Kaj preostaja ljudem, ko je še vedno glavni smoter biti sila? Ljudem preostaja samo uničevanje.

Amerika zgublja simpatije azijskih narodov

Zadnje čase je prišlo v različnih azijskih deželah do demonstracij proti ameriškim oblastem in ameriški politiki na Daljnem vzhodu sploh. Nedavni spopadi med Američani in Kitajci na Formozu so le del tega protiameriškega vzdušja, ki vlada med azijskimi narodi, kajti do podobnih dogodkov je prišlo poprej tudi na Japonskem, na Južni Koreji, na Filipinih in v Okinavi.

Vzroke za take dogodke je pred nedavnim nakazal filipinski poslanik v Ameriki Romulo, ki velja za zagovornika ameriške politike. Dejal je, da je glavni vzrok za protiameriške demonstracije v tem, ker ZDA ne spoštujejo državne suverenosti držav Daljnega vzhoda. Ta čustva se širijo na vsa področja, kjer imajo ZDA vojaška oporišča. Nadaljnji vzrok za naraščanje protiameriškega razpoloženja vidi filipinski poslanik v tem, da ameriške oblasti za svoje vojake ne priznavajo za-

Izhod iz tega pa je prav v tem, da ne smemo iti po poti samouničevanja, temveč po poti mirnega sodelovanja.

Govor predsednika Tita je ves svetovni tisk komentiral na dolgo in široko ter je bilo pri tem zlasti poudarjeno, da želi Jugoslavija prijateljske odnose tako z Zahodom kakor tudi z Vzhodom. Gotov del tiska je poudaril, da zahodne države nimajo pravice očitati Jugoslaviji, ker si želi dobrih odnosov tudi z vzhodnimi deželami. Prav tako je bil v komentarjih poudarjen tudi Titov ponovni poziv po opustitvi jedrskih eksplozij.

Jugoslovanski obisk na Dunaju

Prejšnji teden se je mudil za nekaj dni na zasebnem obisku pri jugoslovanskem veleposlaniku na Dunaju dr. Radivoju Uvaliču državni podsekretar za zunanje zadeve FLR Jugoslavije dr. Mladen Ivekovič. Ob tej priložnosti je priredil zunanji minister ing. Leopold Figl dr. Ivekoviču v hotelu Sacher intimno kosilo, ki so se ga udeležili tudi jugoslovanski veleposlanik dr. Uvalič, svetnik veleposlanstva Matošič ter najbližji sodelavci ministra Figla.

Istega dne popoldne sta bila podsekretar dr. Ivekovič in veleposlanik dr. Uvalič na neuradnem obisku pri generalnem sekretarju zunanega ministrstva dr. Schönerju, s katerim sta se dalj časa razgovarjala.

konodaje tistih dežel, v katerih služijo. Po našem mnenju — je dejal Romulo — je sodna zakonodaja del naše državne suverenosti; za narode, posebno pa za tiste, ki so nedavno postali svobodni, pa je ta narodna suverenost svetinja.

Tudi ameriški demokratični voditelj v senatu Mansfield je v tej zvezi poudaril, da ZDA ne smejo prezreti dejstva, da so v zadnjih letih mnoge dežele dobile neodvisnost. Potrebno je računati s spremembami v svetu, zato bo treba tudi današnjo zunanjo politiko Amerike nujno spremeniti.

Posledice sedanje politike občuti Amerika tudi v Združenih narodih, kjer je azijsko-afriška skupina že mnogokrat zastopala stališča, ki ameriški politiki niso bila preveč prijetna. Zato so glasovi po spremembi te politike vedno glasnejši tudi v Ameriki sami.

Število prometnih nesreč narašča

Že kar nekam navadili smo se poslušati poročila o različnih prometnih nesrečah in le tisti trenutek, ko čujemo o kaki smrtni prometni nesreči, nas nekoliko pretrese in nič več. Kmalu pozabimo tudi to in namesto da bi bili na cesti še bolj pazljivi, smo nasprotno včasih preveč brezbrizni in ne pomislimo, da nas lahko doleti enaka usoda, kakor vsak teden doleti toliko in toliko povečini mladih ljudi, ki

drivjo s svojim motornim vozilom po cestah, včasih prav brez vsake potrebe.

Tudi v preteklem tednu je bila smrtna žetev ceste grozeče obilna. Tako se je primerilo v vsej Avstriji 1251 prometnih nesreč. Pri teh je bilo 1091 oseb poškodovanih in 38 mrtvih. Na Koroškem je bilo 120 nesreč, pri tem 98 oseb poškodovanih in dve smrtni žrtvi.

Trgovine z živili in pijačami redno kontrolirajo

Celovski mestni urad za kontrolo trgovin in obratov, ki izdelujejo različna živila, je v preteklem letu izvedel skupno 3220 kontrol obratov in trgovin. Razen tega so organi tega urada napravili 1736 poskušenj različnih živil, pijač in kozmetičnih sredstev. Od teh poskušenj je bilo 36, to je ne cela 2 %, grajanih. Ta nizki odstotek jasno priča, da vladata v celovških trgovinah red in čistoča, isto tudi pri obratih, ki izdelujejo živila in pijače.

V celovškem občinskem okolišu se nahaja 1140 obratov, ki jih je treba kontrolirati. Ti obrati so: trgovine, mesarije, gostilne, kavarne, izdelovalnice džemov, kleti, mlekarne ipd. Trgovine skoraj vsako leto po trikrat prekontrolirajo. Te kontrole, ki jih izvajajo prav za to šolani uradniki, so usmerjene predvsem na pregled vseh higienskih in sanitarnih naprav. Uradniki pridejo v obrate brez predhodne prijave. Od leta 1948 so vsi celovski obrati in trgovine stalno pod to kontrolo. Ako v kateri trgovini ali obratu

nekaj ni v redu, se kontrole pogosto pojavijo, dokler se stvar popolnoma ne izboljša.

Uspeh 9-letnega delovanja urada za kontrole je v tem, da je današnje stanje v celovških trgovinah in na trgih zelo zadovoljivo, ko človek res lahko kupi čista in zdrava jedila ter pijače, kar je v zadovoljstvo vseh kupcev.

Potujoči kino SPZ predvaja

od sobote, 1. junija do četrta 6. junija 1957 film:

»Jonny reši Nebrador«

(Jonny rettet Nebrador)

v soboto, 1. junija, ob 20.30 uri v Kotmarju vesi pri Ilnu,

v nedeljo, 2. junija, ob 13.15 uri v St. Priamožu pri Voglu,

ob 20.00 uri v Globasnici pri Šoštarju,

v torek, 4. junija, ob 20.30 uri v Ledincab pri Rauschu,

v sredo, 5. junija, ob 20.30 uri v Šmihelu pri Šercerju,

v četrtek, 6. junija, ob 20.30 uri v St. Janžu pri Tišlarju.

Film za mladoletne ni dostopen.

Zahvala

Prisrčna zahvala vsem številnim prijateljem in znanecem, ki so spremlili našo trpečo nepozabno

Marijo LEDERER

Vrbnikovo mater v St. Jakobu

ki je postala žrtev prometne nesreče, v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Topla zahvala č. g. župniku za ganljivi nagovor, č. g. duhovnikom za tolažilne besede in vsem za pomoč in za izraze sožalja, ki nam je bilo v veliko tolažbo.

St. Jakob v Rožu, v maju 1957.

Zalujoče hčere in vnuki.

RADIO CELOVEC

Poročila dnevno: 5.45, 6.45, 7.45, 12.30, 17.00, 20.00, 22.00.

Vsakodnevne oddaje: 6.00 Oddaja za kmete — 7.00 Pisan spored za jutranjo uro — 9.00 Pozdrav nate — 10.10 Gospodinski magacin — 11.00 Dobro razpoloženi ob enajstih — 11.45 Oddaja za podeželje — 12.02 Pestro mešano — 13.00 Opoldanski koncert — 18.00 Sami Magerji — 19.05 Dober večer dragi poslušalci — 19.30 Odmev časa.

Sobota, 1. junij:

5.35 Kmečka godba — 8.45 Širni pisani svet — 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (slov.) — 14.30 Pozdrav nate — 15.30 Mesto in dežela — Naša časovna slika — 16.15 Zabavna glasba — 17.10 Odlični izbor — 18.10 Za prijatelje zborovskega petja — 20.16 Belo-modro na obisku pri Rdečebelor-dečem — 21.30 Naša radijska družina.

Nedelja, 2. junij:

6.10 Ljudska godba iz alpske dežele — 7.20 S pesmijo pozdravljamo in voščimo (slov.) — 8.05 Oddaja za kmete — 9.00 Nedeljski venček lepih melodij — 11.05 Veselo petje — veselo igranje — 13.00 Operni koncert — 14.30 Pozdrav nate — 16.00 Sosed človek — 17.05 Plesni klaserji s priljubljenimi umetniki — 19.00 Nedeljska športna poročila — 20.15 Glasba ne pozna meja.

Ponedeljek, 3. junij:

5.35 Kmečka godba — 8.45 Zapiski iz domovine — 9.00 Pozdrav nate — 14.00 Poročila, objave. Mladina poje (slov.) — 15.30 Nesmrtno dunajsko srce — 16.15 Sodobni avstrijski komponisti — 16.50 Znanje za vse — 17.15 Popoldanski koncert — 18.45 Za našo vas (slov.) — 20.16 Mali večerni koncert.

RADIO PROGRAM**Torek, 4. junij:**

5.35 Alpski zvoki — 8.45 Človek in vreme — 14.00 Poročila, objave. Umetne in narodne pesmi (slov.) — 15.30 Aktualna reportaža — 15.45 Pretežno vedro — 16.45 Ti si moje srce ujel — 18.25 Naša radijska prijateljica — 18.45 Četrte ure Delavske zbornice — 20.16 Spevoigra Mozarta.

Sreda, 5. junij:

5.35 Alpski zvoki — 8.45 Iz ženskega sveta — 14.00 Poročila, objave. Iz Koroške književne delavnice (slov.) — 15.45 Mali ansambel — 16.00 Oddaja za žene — 16.45 Iz raziskovalnega dela visokih šol — 17.15 Lepa pesem — 18.15 Pesmi in melodije iz Koroške — 18.45 Za ženo in družino (slov.) — 20.15 Petje in zvenenje v Dunajskem gozdu.

Četrtek, 6. junij:

5.35 Alpski zvoki — 8.45 Avstriji v inozemstvu — 14.00 Poročila, objave. Pred mikrofonom so domači pevci (slov.) — 15.30 Koncertna ura. — 16.45 Glasba za zabavo — 17.10 Kulturna poročila — 18.45 Oddaja za kmete — 20.16 Radijska pripovedka: Schinderhannes gre čez gorovja — 21.05 Zveneca alpska dežela.

Petek, 7. junij:

5.35 Kmečka godba — 8.45 Domovina in čas — 14.00 Poročila, objave. Akustični mladinski list (slov.) — 15.50 Srečanje popoldne — 16.15 Otroška ura — 16.45 Znanje za vse — 18.15 Mladina in teater — 18.45 Za uho in peto (slov.) — 20.20 „Vesoljna ladja št. 1 je poletela“, slušna igra.

RADIO LJUBLJANA

Poročila dnevno: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00.

Sobota, 1. junij:

5.00 Pisan glasbeni spored — 7.10 Zabavni zvoki — 8.05 Ruske narodne in umetne pesmi — 8.25 Zabavna matineja — 9.30 Lepe pesmi — znane melodije — 10.10 Revija zabavnih ansamblov in solistov — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Igrajo Veseli planšarji — 14.20 Zanimivosti — 14.35 Voščila — 15.40 Nove knjige — 18.00 Okno v svet — 18.45 Jezikovni pogovori — 20.00 Veseli večer — 21.00 Melodije za razvedrilo.

Nedelja, 2. junij:

6.00 Pisan spored domačih pesmi in napevov — 7.35 Zabavne melodije — 9.21 Slovenske zborovske skladbe in samospevi — 9.45 Kotnik: Od tam, kjer je padel Malgaj — 10.15 Kar radi poslušate — 11.10 Lahke orkestralni koncert — 13.30 Za našo vas — 14.00 Voščila — 16.30 Glasbeni mozaik — 18.30 Melodije za dobro voljo — 20.00 Zabavna glasbena oddaja.

Ponedeljek, 3. junij:

5.00 Pisan glasbeni spored — 7.10 Zabavni zvoki — 7.20 Naš jedilnik — 11.35 Pesmi raznih narodov — 12.00 Opoldanski koncertni spored — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Pisan spored zabavne glasbe — 14.35 Voščila — 16.00 V svetu opernih melodij — 17.30 Zabavna in plesna glasba — 18.00 Kulturni pregled — 18.40 Mladinska oddaja — 20.00 Simfonični koncert.

Torek, 4. junij:

5.00 Dobro jutro, dragi poslušalci — 7.10 Zabavni zvoki — 8.05 Koncert pihalne godbe JLA — 8.40 Igrajo mali zabavni ansambli — 10.10 Za vsakogar nekaj — 11.15 Za dom in žene — 12.00 Slovenske narodne pesmi — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.30 Pisan spored opernih melodij — 14.20 Zanimivosti — 14.35 Voščila — 18.00 Športni tednik — 20.00 Poje ljubljanski komorni zbor.

Sreda, 5. junij:

5.00 Pisan glasbeni spored — 7.10 Zabavni zvoki — 11.00 Pisana zmes domačih poskočnic za ples — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 V ritmu tanga — 13.15 Zabavni zvoki — 14.35 Voščila — 16.00 Koncert po željah — 17.10 Sestanek ob petih — 20.00 Rossini: „Italijanka v Alžiru“, opera v 2 dejanjih.

Četrtek, 6. junij:

5.00 Dobro jutro, dragi poslušalci — 7.10 Zabavni zvoki — 8.05 Vaški trio, Danica Filipič, Greta Ložar in Avgust Stanko pojo in igrajo — 9.20 Od popevke do popevke — 11.00 Otroške pesmi — 12.00 Ritmi z juga — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Igra tam-buraški orkester — 14.35 Voščila — 18.00 Družinski pogovori — 20.00 Četrtek večer.

Petek, 7. junij:

5.00 Pester glasbeni spored — 7.00 Zabavni zvoki — 11.00 Za dom in žene — 12.00 Nekaj veselih in domačih za prijetno opoldne — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Ritmi in melodije — 14.35 Voščila — 15.40 Kramljanje o polomljeni uri — 17.10 Za športnike — 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku — 20.00 Morja gladine in globine.